

Skaidrumo pranešimas

UAB „PricewaterhouseCoopers“

už 2018 m. birželio 30 d.
pasibaigusius finansinius
metus

pwc

Turinys

1. Įžanga	4
2. Strategija ir lyderystė	4
3. Valdymas ir struktūra	8
3.1. Valdymas	
3.2. Firmos struktūra	
3.3. „PwC“ tinklas	
4. Kokybiškas paslaugas padedanti teikti kokybės valdymo sistema	10
4.1. Vadovybė ir atskaitingumas	
4.2. Etikos reikalavimai	
4.3. Nepriklausomumas	
4.4. Vadovybės pareiškimas dėl taikomos nepriklausomumo praktikos ir jos peržiūros	
4.5. Santykių su klientais priėmimo ir tęsimo procesas	
4.6. Žmogiškieji ištekliai	
4.7. Tęstinis teisės aktų nustatyta auditą atliekančių auditorių švietimas	
4.8. Užduoties vykdymas	
4.9. Stebėsena	
4.10. Vadovybės pareiškimas dėl vidaus kokybės kontrolės sistemos funkcionavimo efektyvumo	
4.11. Paskutinį kartą atlikta kokybės užtikrinimo peržiūra	
5. Partnerių atlyginimas	24
6. Finansinė informacija už 2018 m. birželio 30 d. pasibaigusius finansinius metus	25
7. Patvirtinimas	27
1. Audituotų viešojo intereso įmonių sąrašas	28
2. „PwC“ tinklo firmos	30

Priedas

1. Įžanga

„PwC“ tikslas – didinti pasitikėjimą visuomenėje ir spręsti svarbias problemas. „PwC“ firmų narių tinklas veikia 158 šalyse, kuriose dirba daugiau nei 250 000 žmonių, įsipareigojusių teikti kokybiškas audito, konsultacijų ir mokesčių bei teisines paslaugas.

Šios ataskaitos tikslas – pateikti priemones, kurių imamės siekdami toliau gerinti mūsų audito paslaugų kokybę investicijų į darbuotojus, technologijas ir procesus pagalba.

250 000
žmonių

158
šalys

Šis pranešimas skelbiamas vadovaujantis 2014 m. balandžio 16 d. Europos Parlamento ir Tarybos Reglamento Nr. 537/2017 dėl konkrečių viešojo intereso įmonių teisės aktų nustatyto audito reikalavimų 13-ojo straipsnio reikalavimais.

2. Strategija ir lyderystė

270
partnerių

56
firmos
narės

29
šalys

Padėtis audito srityje

UAB „PricewaterhouseCoopers“ yra atskira „PwC“ tinklo firma narė, vykdanči veiklą Vidurio ir Rytų Europos regione (toliau – VRE). Šis regionas – tai atskirų šio regiono „PwC“ firmų narių partnerių bendras ekonominis interesas.

Kokia dabartinė padėtis audito srityje? Nepaisant neramumų bei pastaraisiais metais VRE regione ir Lietuvoje, kurioje veikia UAB

„PricewaterhouseCoopers“, vyraujančios sudėtingos ekonominės situacijos, džiaugiamės galėdami teigti, kad mūsų užtikrinimo paslaugų augimo tempas yra stabilus.

Lyginant su praėjusiais metais, „PwC“ VRE regiono audito ir užtikrinimo paslaugų pajamos išaugo 21 % ir 2018 m. birželio 30 d. pasibaigusiais metais siekė 349 mln. JAV dolerių. „PwC“ gali didžiuotis per daugiau nei 25-erius veiklos metus VRE regione subūrusi tinklą, sudarytą iš 56 firmų narių, veikiančių 29 šalyse, kuriose dirba 270 partnerių ir daugiau kaip 11 000 darbuotojų.

Dalis pagrindinių iššūkių, su kuriais susiduriame, aprėpia pasaulinės ir vietos ekonomikų poveikį mūsų verslui, aršią konkurenciją mūsų veiklos rinkoje, padidėjusį reguliavimą ir nuolatinės pastangos įdarbinti ir išlaikyti geriausius darbuotojus.

Aktyvumas kapitalo rinkose išlieka palyginti nedidelis, sumažėjo vidaus investicijų. Vienuolikoje iš mūsų veiklos teritorijų Europos Sąjungoje ir toliau juntamas ES audito reformos poveikis, įskaitant privalomą firmų rotaciją ir audito paslaugų klientams draudžiamas teikti paslaugas. Šį poveikį jaučia visos mūsų firmos – ne tik tos, kurios veiklą vykdo Europos Sąjungoje. Atsižvelgiant į tai, kad kiekvienoje šalyje ES reikalavimai įgyvendinami skirtingai, tarpvalstybinės grupės susiduria su papildomais sunkumais, o pasirengti audito paslaugų konkursams ir užtikrinti atitiktį įvairioms taisyklėms šiuo metu prireikia gerokai daugiau laiko. Išlaikyti pastovią klientų bazę – didžiulis iššūkis, o didelio konkurencingumo rinkoje šis iššūkis dar didesnis. Mūsų žmogiškąjį kapitalą sudaro jauni universitetų absolventai. Iššūkiai, kuriuos tenka spręsti stengiantis motyvuoti ir išlaikyti tūkstantmečio kartą gerai žinomi – su šiais iššūkiais neišvengiamai susiduriame ir mes. Visi jie reiškia, kad turime būti budrūs, jei norime, kad mūsų verslas keistųsi ir toliau vystytųsi ta linkme, kuria norime.

Mūsų strategijos tikslas – užtikrinti, kad šie iššūkiai būtų įveikti ir būtų sukurtas užtikrinimo paslaugų

Teikdama audito paslaugas UAB „PricewaterhouseCoopers“ siekia padėti klientams susidoroti su nuolat vykstančiais pokyčiais, prisidėti prie jų verslo sėkmės, suteikiant pridėtinę vertę ir pasitikėjimą, o šį tikslą mums padeda pasiekti pasitikėjimu pagrįsti santykiai, į kuriuos mes nuolat investuojame.

modelis tinkamas 2020 metams. Teikdama audito paslaugas UAB „PricewaterhouseCoopers“ siekia padėti klientams susidoroti su nuolat vykstančiais pokyčiais, prisidėti prie jų verslo sėkmės, suteikiant pridėtinę vertę ir pasitikėjimą, o šį tikslą mums padeda pasiekti pasitikėjimu pagrįsti santykiai, į kuriuos mes nuolat investuojame. Siekiame, kad audito verslas būtų inovatyvus, dinamiškas ir sėkmingas. Mes keičiamės, transformuojamės ir adaptuojame mūsų verslą tam, kad būtume pažangūs technologijų srityje. Galiausiai siekiame, kad audito paslaugos taptų veikla, kuria žmonės (klientai ir darbuotojai) didžiuotųsi: didžiuotųsi vykdomų darbų kokybe, turimais klientais ir pridėtine verte, kurią suteikiame šioms klientams.

Audito kokybė ir skaidrumas

Kokybė išlieka svarbiausiu mūsų veiklos principu ir strateginiu prioritetu. Nuolat skirdami dėmesį kokybei, iš klientų gauname vis daugiau atsiliepimų, kad audito paslaugoms teikti esame pasirenkami dėl mūsų audito kokybės ir mūsų siūlomų platesnio užmojo įžvalgų pridėtinės vertės. Dedame dideles pastangas siekdami išlaikyti ir kelti audito paslaugų kokybės lygį, pasitelkdami šias priemones:

- kurdami ir palaikydami griežtą vidaus kokybės kontrolės ir stebėsenos procedūrų sistemą (kaip nurodyta toliau šioje ataskaitoje);
- taikydami audito metodiką, kuri padidina tikimybę, kad bus nustatytos reikšmingos probleminės sritys;
- inovatyviai panaudodami technologijas kaip neatsiejamą mūsų metodikos dalį.

Mūsų išsamią audito metodiką, pagrįstą pažangiausiomis technologijomis, turi taikyti tinkami darbuotojai. Mes priimame audito specialistus ir mokome juos bendradarbiauti, vadovautis profesinio skepticizmo požiūriu ir drąsiai spręsti išskylančias problemas. Tam būtina nuolat skirti nemažai mokymo valandų per metus bei puoselėti darbo kultūrą, kurioje

didžiausia vertybe būtų laikoma kokybė.

Bet kokias nesėkmes vertiname itin atsakingai. Reikšmingus iššūkius išsamiai išnagrinėjame aukščiausiu firmos lygmeniu. Iškilus probleminėms situacijoms, iš jų visada stengiamės pasisemti patirties, kad ateityje joms būtume pasirengę. Esame įsipareigoję nuolat siekti pažangos.

Mūsų įsipareigojimas užtikrinti aukštą audito kokybę gali dar labiau padidinti pasitikėjimą, jei šis mūsų įsipareigojimas bus vykdomas skaidriai. Todėl mes tikimės, kad daugelis suinteresuotų šalių perskaitys šį pranešimą. Kita svarbi skaidrumą užtikrinanti priemonė – išsamios auditoriaus išvados apie į biržos sąrašus įtrauktas bendroves ir ES viešojo intereso įmones.

Šiose išsamiose audito išvadose aprašome audito apimtį ir metodą, reikšmingumą, nustatytas rizikos sritis ir mūsų atsaką į jas audito metu. Dėl kai kurių iš šių sričių, kaip antai reikšmingumo, savanoriškai atskleidžiame daugiau informacijos. Skirtingai nei įprasta rinkoje, laikomės principo šią savanoriškai atskleidžiamą informaciją nurodyti didžiojoje dalyje išvadų.

Kokybė išlieka svarbiausiu mūsų veiklos principu ir strateginiu prioritetu.

Veiklos perspektyvos

Žvelgdami į ateitį matome, kad visose veiklos perspektyvose dominuoja technologinių pokyčių poveikis. Yra manoma, kad dirbtinio intelekto vystymasis reiškia, kad kai kurių specialistų, įskaitant audito ir užtikrinimo paslaugų ekspertų, ateitis yra miglota ir kad greitai jie gali būti nebereikalingi.

Manome, kad svarbu suprasti rinkos lūžio technologijų sukuriamas galimybes ir keliamas grėsmes. Transformuodami mūsų verslą galėsime sukurti naujus mūsų darbo modelius ir prisitaikyti, tačiau tik jei būsimė atviri radikaliems pokyčiams, tačiau tuo pačiu metu toliau sieksime mūsų svarbiausio tikslo.

Sieksime subjektyvius sprendimus pagrįsti žmogiškomis vertybėmis ir etikos principais, tuo pačiu metu didindami audito kokybę ir efektyvumą taikant didžiųjų duomenų technologijas ir mašinų mokymąsi.

Pradėjome paaiškindami audito paslaugų svarbą šiandienos pasaulyje, o baigėme diskusiją apie tai, kad audito vaidmuo ateityje galėtų tapti dar reikšmingesnis. Didžiuojamės galėdami priimti atsakomybę būti audito profesionalais, kurie sprendžia besikeičiančio šiandienos pasaulio keliamus sunkumus ir problemas. Mes ir toliau investuojame į audito ateitį, siekdami savo tikslo – didinti pasitikėjimą visuomenėje ir spręsti svarbias problemas.

3. Valdymas ir struktūra

3.1. Valdymas

VRE regionui priskirtose „PwC“ firmose narėse, kuris apima 29 šalis, veikia matricinė valdymo sistema. Kiekvienas partneris balsuoja kas 4 metus rengiamuose rinkimuose, kurių metu išrenkamas aukščiausiasis „PwC“ VRE regiono vadovas, kuris savo ruožtu paskiria valdybą, kurią sudaro geografinių teritorijų ir verslo sričių atstovai ir atskiroms funkcijoms vadovaujantys asmenys. Valdyba atsakinga už ilgalaikių verslo tikslų nustatymą ir už „PwC International“ politikos laikymosi užtikrinimą.

Geografinėse teritorijose kiekvienos pagrindinės verslo srities (audito, mokesčių ir teisinių bei verslo konsultavimo paslaugų) politiką bei tikslus nustato tos verslo srities vadovų komanda.

Regioninės valdybos priežiūrą partnerių vardu vykdo išrinktoji regioninė partnerių taryba, kuri tvirtina pagrindinius principus ir sprendimus, turinčius įtakos partneriams ir firmai.

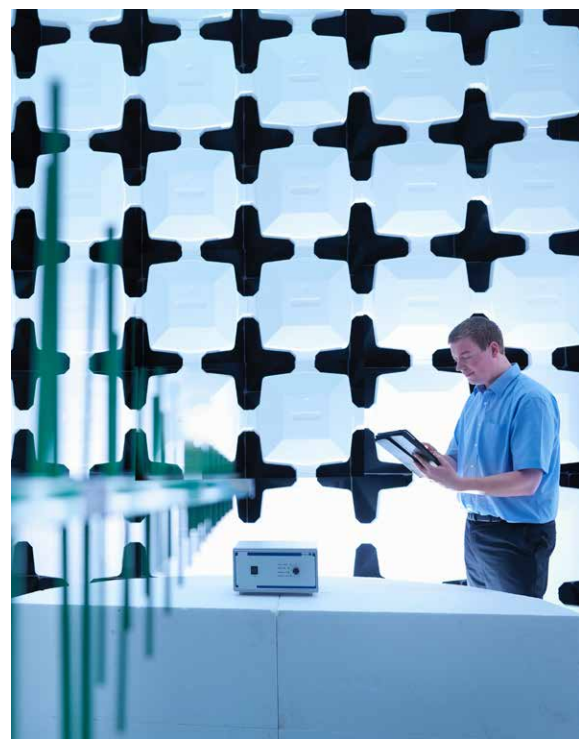
Už UAB „PricewaterhouseCoopers“ valdymą yra atsakinga valdyba, kurią sudaro visuotinio akcininkų susirinkimo skiriami nariai ir bendrovės vadovas, kurį skiria valdyba. UAB „PricewaterhouseCoopers“ atstovauja bendrovės vadovas arba jo įgaliotieji asmenys.

3.2. Firmos struktūra

UAB „PricewaterhouseCoopers“ yra uždaroji akcinė bendrovė, kurios 100 % akcijų priklauso „PricewaterhouseCoopers Könyvvizsgáló Kft“, įregistruotai Vengrijoje. Galutiniai naudos gavėjai yra „PricewaterhouseCoopers“ firmų narių partneriai. UAB „PricewaterhouseCoopers“ yra bendrovės „PricewaterhouseCoopers International Limited“ narė.

Teikdama paslaugas vietos bei bendriems mūsų regione veikiantiems tarptautiniams klientams, UAB „PricewaterhouseCoopers“ bendradarbiauja su kitomis VRE regione veikiančiomis firmomis narėmis. Toks bendradarbiavimas vyksta vadovaujant regioninei vadovų grupei, kuri ne tik užtikrina, kad atskiruose regionuose veikiančios firmos laikytųsi „PwC International“ nustatytos politikos ir procedūrų, bet ir leidžia dalytis turimais ištekliais, prižiūri rizikos valdymo principų ir kokybės standartų laikymąsi.

Kiekviena atskira firma narė turi ir savo atskirą valdymo struktūrą, atsižvelgiant į vietos teisinius ir veiklos reikalavimus. Tokia teisinė ir tinklo struktūra suteikia kiekvienos firmos narės veiklai lankstumo ir leidžia greitai bei efektyviai pritaikyti prie rinkos, kurioje ji veikia, sąlygų. Tokią struktūrą lemia ir faktas, kad kai kurių šalių priežiūros institucijos suteikia teisę vykdyti audito veiklą tik toms šalyje veikiančioms firmoms, kuriose atitinkamoje šalyje atestuotiems auditoriams (arba Europos Sąjungos atveju, auditoriams ir/arba ES audito firmoms) priklauso ne mažiau kaip didžioji dalis nuosavybės ir kontrolės.

3.3. „PwC“ tinklas

„PwC“ – tai prekinis vardas, kurį naudoja „PricewaterhouseCoopers International Limited“ (toliau – „PwCIL“) firmos narės vykdydamos savo veiklą ir teikdamos profesines paslaugas. Kartu šios firmos sudaro „PwC“ tinklą. „PwC“ dažnai vadinamos arba atskiros „PwC“ tinklo firmos narės, arba kelios iš jų, arba visos kartu.

Daugelyje pasaulio šalių įstatymai reikalauja, kad apskaitos firmos priklausytų tose šalyse veikiantiems ūkio subjektams ir būtų nepriklausomos. Nors šio klausimo reglamentavimas keičiasi, „PwC“ firmos narės neveikia ir šiuo metu negali veikti kaip daugiašalė bendrovė. „PwC“ tinklas nėra pasaulinė partnerystė, viena firma ar daugiašalė bendrovė.

Dėl šių priežasčių „PwC“ tinklą sudaro firmos, kurios yra atskiri juridiniai vienetai.

„PricewaterhouseCoopers International Limited“

Tinklą sudarančios firmos yra įsipareigojusios dirbti kartu tam, kad teiktų klientams kokybiškas paslaugas visame pasaulyje. „PwC“ tinklui priklausančios firmos yra Anglijos bendrovės „PwCIL“, kurios atsakomybė apribota garantija, narės arba yra kitaip su ja susijusios. „PwCIL“ nevykdo apskaitos veiklos bei neteikia paslaugų klientams. Jos tikslas – firmų narių veiklos „PwC“ tinkle koordinavimas, didžiausią dėmesį skiriant tokioms pagrindinėms sritims kaip strategija, prekinis vardas, rizika ir kokybė.

Tinklo vadovybė ir „PwCIL“ valdyba rengia ir įgyvendina politiką bei iniciatyvas, kuriomis siekiama sukurti atskiroms firmoms narėms bendrą ir suderintą metodologiją, jei tai būtina. „PwCIL“ firmos narės gali naudoti „PwC“ vardą ir joms suteikiama prieiga prie kitų firmų narių išteklių, ir/arba užsitikrinti, kad profesines paslaugas suteiks kitos firmos narės ir/arba kiti ūkio subjektai. Firmos narės savo ruožtu įsipareigoja laikytis tam tikrų bendrų taisyklių ir vadovautis „PwC“ tinklo standartais, kuriuos parengia „PwCIL“.

„PwC“ tinklas nėra viena tarptautinė partnerystė, o „PwC“ firmos narės nėra juridiniai partneriai. Yra daug firmų narių, kurių oficialiai įregistruotuose pavadinimuose nurodytas „PricewaterhouseCoopers“ vardas, tačiau „PwCIL“ neturi jokių nuosavybės teisių. Firma narė neveikia kaip „PwCIL“ ar bet kurios kitos firmos atstovė, negali įpareigoti jokios kitos firmos narės ir yra atsakinga tik už savo veiksmus ar neveikimą bei neprisiima atsakomybės už „PwCIL“ ar bet kurios kitos firmos narės veiksmus ar neveikimą. Atitinkamai „PwCIL“ neveikia kaip bet kurios kitos firmos narės atstovė, negali įpareigoti jokios kitos formos narės ir yra atsakinga tik už savo veiksmus ar neveikimą. „PwCIL“ neturi teisės ar galimybių kontroliuoti firmos narės priimamų profesinių sprendimų.

„PwCIL“ valdymo organai yra šie:

- **Pasaulinė valdyba.** Šis organas yra atsakingas už „PwCIL“ valdymą, „PwC“ tinklo vadovybės priežiūrą ir tinklo standartų tvirtinimą. Valdyba išorinių funkcijų nevykdo. Valdybos narius kas ketverius metus renka visų pasaulyje veikiančių „PwC“ firmų partneriai;
- **„PwC“ tinklo vadovybė.** Šis organas yra atsakingas už bendros „PwC“ tinklo strategijos ir standartų, kuriais „PwC“ firmos narės sutinka vadovautis, parengimą;
- **Strateginė taryba.** Šią tarybą sudaro didžiausių „PwC“ tinklo firmų ir regionų vadovai. Ji yra atsakinga už strateginių „PwC“ tinklo veiklos krypčių suderinimą ir pagalbos teikimą įgyvendinant strategiją;
- **Pasaulinė vadovybė.** Šio organo narius skiria ir jie yra atskaitingi „PwC“ tinklo vadovybei ir pirmininkui. Pasaulinė vadovybė yra atsakinga už vadovavimą komandoms, sudarytoms iš tinklo firmų narių darbuotojų, siekiant koordinuoti visas vykdomas veiklos sritis.

Šiuo metu bendrovei „PricewaterhouseCoopers Central & Eastern Europe“ vadovauja Nick Kos, kuris yra strateginės tarybos narys ir palaiko ryšius su „PwC“ tinklo vadovybe. Iki 2018 m. birželio 30 d. pasibaigusio laikotarpio „PwC“ VRE regionui vadovavo Olga Grygier-Siddons.

4. Kokybiškas paslaugas padedanti teikti kokybės valdymo sistema

Aukščiausios kokybės paslaugų teikimas yra svarbiausias mūsų tikslo ir mūsų audito strategijos elementas. Šioje strategijoje įtvirtintas siekis didinti skaidrumą, pasitikėjimą mūsų klientas, kapitalo rinkomis bei stiprinti pasitikėjimą visuomenėje apskritai.

Siekdamas padėti UAB „PricewaterhouseCoopers“ įgyvendinti šią strategiją, „PwC“ tinklas sukūrė kokybės valdymo sistemą, kuri įtraukia kokybės valdymą į verslo procesus ir firmos lygmeniu taikomą rizikos valdymo procesą. Ši sistema nustato bendrą audito praktikos kokybės tikslą, kuris apibrėžiamas kaip reikiamų gebėjimų organizacijoje turėjimas ir nuoseklus mūsų metodologijų, procesų ir technologijų naudojimas teikiant paslaugas efektyviai ir produktyviai, siekiant pateisinti mūsų klientų ir kitų suinteresuotų šalių lūkesčius.

Šis bendras kokybės tikslas paremtas įvairiais svarbiais kokybės valdymo tikslais, o mūsų kokybės valdymo sistema turi būti sukurta ir veikti taip, kad šie tikslai būtų pasiekti suteikiant pakankamą užtikrinimą.

Audito praktikoje taikoma kokybės valdymo sistema remiasi 1-uju Tarptautiniu kokybės kontrolės standartu „Audito įmonių, atliekančių finansinių ataskaitų auditą ir peržiūrą bei vykdančių kitas užtikrinimo ir susijusių paslaugų užduotis, kokybės kontrolė“ (TKKS), kurį išleido Tarptautinė audito ir užtikrinimo standartų valdyba, ir Lietuvos Respublikos finansinių ataskaitų audito įstatyme nustatytais

reikalavimais. TKKS taikomas firmoms, kurios atlieka finansinių ataskaitų auditą, rengia ataskaitas apie akcijų emisijų prospektus ir teikia kitas užtikrinimo paslaugas tiek, kiek jos yra susijusios su viešai skelbiamais įvykiais ir viešaisiais interesais. TKKS taikymo tikslas – sukurti ir palaikyti kokybės kontrolės sistemą, kuri suteiktų pakankamą užtikrinimą, kad:

- audito įmonė ir jos darbuotojai laikosi profesinių standartų, teisinių ir norminių reikalavimų; bei

- audito įmonės ar užduoties partnerių pateikiamos ataskaitos yra tinkamos pagal aplinkybes.

Mūsų audito kontrolės procedūros išsamiai aprašytos „PwC“ audito vadove ir „PwC“ tinklo rizikos valdymo politikoje ir gairėse. Šios politikos ir procedūrų laikomasi vykdant kasdienę veiklą.

Mūsų kokybės valdymo sistema apima šešis TKKS nurodytus kokybės kontrolės sistemos elementus:

Mūsų kokybės valdymo sistema apima šešis TKKS nurodytus kokybės kontrolės sistemos elementus:

- vadovybės atsakomybę už kokybę audito įmonėje;
- etikos reikalavimus;
- santykių su klientais ir konkrečių užduočių prisiėmimą ir tęsimą;
- žmogiškuosius išteklius;
- užduočių atlikimą;
- stebėseną.

Aukščiausios kokybės paslaugų teikimas yra svarbiausias mūsų tikslo ir mūsų audito strategijos elementas. Šioje strategijoje įtvirtintas siekis didinti skaidrumą, pasitikėjimą mūsų klientas, kapitalo rinkomis bei stiprinti pasitikėjimą visuomenėje apskritai.

Mūsų naujausios pasaulinės darbuotojų apklausos rodo daugiausia gerus rezultatus srityse, susijusiose su kokybe, darbuotojais ir kultūra.

- vadovybės atsakomybę už kokybę audito įmonėje;
- etikos reikalavimus;
- santykių su klientais ir konkrečių užduočių prisiėmimą ir tęsimą;
- žmogiškuosius išteklius;
- užduočių atlikimą;
- stebėseną.

Pranešimo 4.1–4.9 dalyse aprašoma, kaip kiekvienas pirmiau paminėtas elementas įtraukiamas į mūsų kokybės valdymo sistemą. Tam tikrus firmos vidaus kokybės kontrolės sistemos elementus peržiūri mūsų priežiūros institucija. Kokybės valdymo sistemoje apibrėžta politika ir procedūros yra įformintos dokumentais ir taikoma stebėsenos sistema, kuria remiantis mūsų firmos vadovybė peržiūri, ar politika ir procedūros taikomos efektyviai. Reguliariai atliekame vidinę kokybės kontrolės sistemos struktūros ir veikimo efektyvumo peržiūrą. Be to, „PwC“ tinklas stebi, ar firma narė laikosi „PwC“ tinklo rizikos valdymo standartų. Privalomų mokymų metu ir kitos techninės komunikacijos pagalba partneriai ir darbuotojai informuojami apie firmos vidaus kokybės kontrolės sistemų atnaujinimus ir pasikeitimus bei tobulintinas sritis.

4.1. Vadovybė ir atskaitingumas

„PwC“ VRE regionas veikia kaip firmos verslo praktikos dalis, kuri valdoma regioniniu lygmeniu ir laikoma vienu ekonominiu vienetu. VRE audito paslaugų vadovas (angl. CEE Assurance Leader) yra

atsakingas už audito strategiją, vadovų komandą, atskaitomybės struktūrą. Šias funkcijas jam padeda vykdyti Regiono audito vadovų grupė (angl. Regional Assurance Management Group (RAMG)), visų pirma, Audito vadovybės grupė (angl. Assurance Leadership Group). Regiono audito vadovų grupę sudaro už kokybės ir rizikos klausimus atsakingi vadovai, Audito paslaugų vyriausiasis auditorius/transformavimo vadovas (angl. Assurance Chief Auditor/Transformation Leader) ir tam tikrų šalių audito paslaugų vadovai (pirmiausia iš didžiausių VRE šalių, kai kurias šalis atstovauja paskirtas Šalių grupės audito vadovas (angl. Cluster Assurance Leader)).

Mūsų įsipareigojimą kokybei ir jai teikiamą svarbą įrodo struktūros ir aukštesnio rango vadovai, kuriuos skiriame su rizika ir kokybe susijusioms funkcijoms vykdyti. Žemesniame struktūriniame lygmenyje po Regiono audito vadovų grupės yra Rizikos ir kokybės vadovų komanda (angl. Risk and Quality leadership team), kuriai vadovauja VRE audito paslaugų vadovas ir kurios nariai yra VRE kokybės vadovas (angl. CEE Quality Leader), VRE rizikos valdymo partneris (angl. CEE Risk Management Partner), VRE vyriausiasis auditorius (angl. CEE Chief Auditor) ir VRE audito/transformavimo vadovas (angl. CEE Assurance/Transformation Leader). Ši grupė reguliariai susitinka tam, kad aptartų svarbiausius su rizika ir kokybe susijusius klausimus. Ji rengia rizikos ir kokybės strategiją bei nuolat teikia informaciją apie auditui aktualius rizikos ir kokybės klausimus.

„Tono iš viršaus“ principą VRE įtvirtina tiek regiono, tiek ir atskirų šalių vadovų komandos, kurios pabrėžia audito/užtikrinimo paslaugų kokybės užtikrinimo svarbą. Nors nuolat skiriamas dėmesys verslo plėtrai ir efektyvumo didinimui, tačiau vadovų siunčiamoje informacijoje akcentuojama, kad šie tikslai negali būti viršesni už kokybės ar rizikos svarstymus ir kad kokybė ir efektyvumas nėra tarpusavyje nesuderinami.

Mūsų naujausios pasaulinės darbuotojų apklausos rodo daugiausia gerus rezultatus srityse, susijusiose su kokybe, darbuotojais ir kultūra.

Šios apklausos taip pat atskleidžia, kad su darbuotojų darbo krūviu susijusiose srityje esama problemų. Mes aktyviai imamės priemonių siekdami, kad darbo krūvis būtų tinkamas. Metinės partnerių ir direktorių portfelių peržiūros leidžia aktyviai valdyti projektų vadovams tenkantį darbo krūvį. Taip pat didelį dėmesį skiriame darbo spartinimui tam, kad vykdomi darbai galėtų būti nuosekliau paskirstomi metų eigoje ir sumažėtų krūvis intensyviausiais laikotarpiais.

Taip pat aktyviai reaguojame į pasaulinių darbuotojų apklausų metu iškilusių klausimų ir nuolat ieškome galimybių, padedančių suderinti profesinį ir asmeninį gyvenimą bei kitų darbuotojų motyvavimo būdų, siekdami, kad mūsų darbuotojų išlaikymo rodiklis būtų aukštas. Sieksime gerinti padėtį šioje srityje ir kitais metais.

4.2. Etikos reikalavimai

„PwC“ firmos laikosi pagrindinių Tarptautinių buhalterių etikos standartų valdybos (TBESV) parengto Buhalterių profesionalų etikos kodekso principų:

- a. Sąžiningumo.** Buhalteris profesionalas visuose profesiniuose ir verslo santykiuose turi būti doras ir sąžiningas;
- b. Objektivityumo.** Buhalteris profesionalas neturi leisti, kad šališkumas, interesų konfliktas ar per daug didelė kitų asmenų įtaka paveiktų jo profesinius ar verslo sprendimus;
- c. Profesinės kompetencijos ir reikiamo atidumo.** Nuolatinė buhalterio profesionalo pareiga yra išlaikyti tokį profesinių žinių ir kompetencijos lygį, kuris užtikrintų, kad klientui ar darbdaviui būtų teikiamos aukšto lygio profesinės paslaugos, pagrįstos šiuolaikine praktine patirtimi, įstatymais ir metodika. Teikdamas profesines paslaugas buhalteris profesionalas turi dirbti kruopščiai ir laikytis galiojančių specialiųjų ir profesinių standartų;
- d. Konfidencialumo.** Buhalteris profesionalas turi pasirūpinti profesinių ir verslo santykių metu gautos informacijos konfidencialumu ir be tinkamo ir specialaus leidimo negali atskleisti šios informacijos trečiosioms šalims, išskyrus atvejus, kai ją atskleisti yra teisinė ar profesinė jo teisė arba pareiga. Profesinių ir verslo santykių metu gauta konfidenciali informacija negali būti naudojama įgyti asmeninę buhalterio profesionalo arba trečiosios šalies naudą;
- e. Profesionalaus elgesio.** Buhalteris profesionalas turi laikytis atitinkamų įstatymų ir teisės aktų ir vengti jo profesiją diskredituojančių veiksmų.

Be to, mūsų tinklo standartai, kurie taikomi visoms „PwC“ firmoms, apima įvairias sritis, įskaitant etiką, profesinį elgesį, nepriklausomumą, kovą su pinigų plovimu, antimonopoliją/antikoncepciją, kovą su korupcija, informacijos apsaugą, firmos ir partnerių mokesčius, įstatymus dėl sankcijų, vidaus auditą ir vidaus prekybą. Mes griežtai laikomės šių etikos reikalavimų ir stengiamės vadovautis jų esme, o ne žvelgti į juos formaliai. Visiems partneriams ir darbuotojams reguliariai rengiami privalomi mokymai ir įvertinimai, kasmet pateikiami reikalavimų atitikimo patvirtinimai. Tuo siekiama didinti supratimą apie etikos standartus, kurių mes laikomės savo veikloje. Partneriai ir darbuotojai vadovaujasi ir laikosi „PwC“ tinklo parengtų standartų, o UAB „PricewaterhouseCoopers“ vadovybė kontroliuoja šių reikalavimų laikymąsi.

UAB „PricewaterhouseCoopers“ veiklą vykdo vadovaudamasi „PwC“ tinklo standartais, kurie apima Elgesio kodeksą ir susijusias taisykles, kurios aiškiai apibrėžia elgesio reikalavimus, taikomus mūsų partneriams ir kitiems darbuotojams, t. y. elgesio, kuris leistų mums pelnyti pasitikėjimą, kurio siekiame. Atsižvelgiant į tai, kad savo veikloje susiduriame su įvairiomis situacijomis, standartuose pateikiamos rekomendacijos taip pat apima platų spektrą aplinkybių, tačiau jų tikslas vienas – elgtis teisingai.

Kiekvienam naujam UAB „PricewaterhouseCoopers“ darbuotojui ar paskirtam partneriui išsiunčiama elektroninė „PwC“ pasaulinio elgesio kodekso kopija. Šis kodeksas įtraukiamas į naujai priimtų darbuotojų reikalavimų atitikimo patvirtinimo formą. Tikimasi, kad karjeros „PwC“ metu partneriai ir darbuotojai vadovausis kodekse numatytais vertybėmis.

VRE etikos ir profesinio elgesio vadovas yra atsakingas už etikos klausimus. Be to, kiekvienoje VRE regiono šalyje yra suburta Etikos ir profesinio elgesio komanda, kuriai vadovauja šalies Etikos ir profesinio elgesio vadovas. Už profesinio elgesio klausimus atsakingo vadovo pagrindinis tikslas – kurti etiškesnę organizacinę kultūrą savo šalyje ir padėti užtikrinti, kad būtų laikomasi Etikos ir atitikties tinklo standarto, kuris apima Etikos ir profesinio elgesio reikalavimus, įskaitant:

- atitinkamo „tono iš viršaus“ nustatymą vadovų pateikiamoje informacijoje;
- būdų, skirtų pranešti susirūpinimą keliančius klausimus, sukūrimą, kurie nekeltų grėsmės, kad bus imamasi atsakomųjų veiksmų, ir praneštų atvejų greitesnį ištyrimą;
- visų partnerių ir darbuotojų mokymą apie Elgesio kodeksą ir papildomas vietos taisykles;
- firmų narių skatinimą „elgtis teisingai“ ir veikti sąžiningai; esant būtinybei, objektyvios nuomonės išsakymą;
- žinojimą apie išskylančius etikos pažeidimo atvejus ir vadovavimą išorinėms verslo etikos praktikoms bei pagalbą vadovams įvertinant

Tikimasi, kad karjeros „PwC“ metu partneriai ir darbuotojai vadovausis kodekse numatytais vertybėmis.

Partneriai ir darbuotojai vadovaujami ir laikosi „PwC“ tinklo parengtų standartų, o UAB „PricewaterhouseCoopers“ vadovybė kontroliuoja šių reikalavimų laikymąsi.

ir valdant riziką, susijusią su jų veiklos sritimis;

- aktyvų dalyvavimą veikloje, susijusioje su jų darbo pareigomis, atsižvelgiant į priežiūros ir verslo pasikeitimus;
- strategijų reaguojant į naujas tendencijas, įskaitant tam tikros šalies „PwC“ pasaulinės darbuotojų apklausos rezultatus ir etikos klausimų pranešimo kanalo duomenis, parengimą ir darbą su įvairių funkcijų darbuotojais savo šalyje, siekiant pagerinti profesinį elgesį;
- buvimą etiško elgesio, atitinkančio „PwC“ tikslus ir vertybes, pavyzdžiu.

Etikos ir profesinio elgesio vadovas tiesiogiai bendrauja vadovybe, taip pat ir su šalies vadovaujančiuoju partneriu (toliau – vadovaujantis partneris) ir gali paveikti reikšmingų sprendimų, kurie turės įtakos šalies strategijai, priėmimą.

Pagrindiniai Etikos ir profesinio elgesio programos elementai yra šie:

- reguliarius informacijos pateikimas partneriams ir darbuotojams;
- mokymai naujiems partneriams ir darbuotojams bei svarbiausių pasikeitimų ir pakartojimo kursai;
- VRE etikos klausimams pranešti skirtas kanalas, kuriuo galima anonimiškai išsiųsti pranešimą pasirinktam Profesinio elgesio vadovui. Be šios priemonės įdiegtas ir pasaulinis konfidencialaus keitimosi informacija įrankis, kuris leidžia į tam tikrą asmenį kreiptis anonimiškai;
- etikos reikalavimų pažeidimų tyrimas vadovaujantis VRE nusiskundimų ir įtarimų politika.

VRE nusiskundimų ir įtarimų politika nustato informavimo apie etikos reikalavimų pažeidimus ir jų tyrimo taisykles. Gavus pranešimą apie galimą Elgesio kodekso pažeidimą ar kitaip įtarus kad, toks pažeidimas buvo padarytas, imamasi veiksmų

situacijai ištirti ir, jei reikia, jai ištaisyti. Visi etikos reikalavimų pažeidimo atvejai turi būti išspręsti. Partneriai ir darbuotojai skatinami pranešti ir išsakyti savo nuogastavimus ir tai jie turi padaryti teisingai, nuoširdžiai ir pagarbiai. „PwC“ yra įsipareigojusi apsaugoti apie elgesio pažeidimus pranešusius asmenis nuo atsakomųjų veiksmų. Firmos sistemų ar politikos trūkumai, jei tokie nustatomi etikos reikalavimų pažeidimo tyrimo metu, turi būti išanalizuoti.

„PwC“ VRE regione veikia anoniminių pranešimų kanalas, kuriuo visi partneriai ir darbuotojai gali išsiųsti anoniminį pranešimą pasirinktai Etikos ir profesinės elgsenos komandai, atsakingai už etikos ir profesinės elgsenos klausimus. „PwC“ nedirbantys asmenys, įskaitant klientų darbuotojus, gali pateikti pranešimus, taip pat anonimiškai, naudodamiesi pasauliniu „PwC“ komunikacijos įrankiu, kurį galima rasti svetainėje adresu www.pwc.com.

4.3. Nepriklausomumas

Teikdamos finansinių ataskaitų audito ir kitas profesines paslaugas, „PwC“ firmos narės, jų partneriai bei darbuotojai privalo laikytis pagrindinių principų, t. y. objektyvumo, sąžiningumo ir profesionalaus elgesio. Kalbant apie audito klientus, šių reikalavimų pagrindas yra nepriklausomumas. Šių principų laikymasis yra esminė paslaugų teikimo kapitalo rinkoms ir mūsų klientams sąlyga.

„PwC“ pasaulinė nepriklausomumo politika, kuri parengta vadovaujantis TBESV parengtu Buhalterių profesionalų etikos kodeksu, numato minimalius standartus, kurių „PwC“ firmos narės sutiko laikytis, įskaitant procesus, kuriuos būtina taikyti, kai tai yra būtina, tam, kad būtų išlaikytas nepriklausomumas nuo klientų.

UAB „PricewaterhouseCoopers“ yra paskyrusi atitinkamas aukštas pareigas užimantį partnerį (vadinamą Regiono nepriklausomumo vadovu), kuris yra atsakingas už „PwC“ pasaulinės nepriklausomumo politikos įgyvendinimą, įskaitant vadovavimą su nepriklausomumu susijusiems procesams ir pagalbos teikimą verslui. Partneriui padeda nepriklausomumo specialistų komanda. Regiono nepriklausomumo vadovas atskaitingas VRE vyriausiajam už rizikos klausimus atsakingam pareigūnui.

Nepriklausomumo politika ir praktika

„PwC“ pasaulinė nepriklausomumo politika, be kitų dalykų, apima šias sritis:

- asmens ir firmos nepriklausomumą, įskaitant finansinių interesų ir kitokių finansinių susitarimų, pvz., bankų sąskaitos ir paskolos partneriams, darbuotojams ir firmai bei jos pensijų schemos, buvimą nustatančias taisykles;
- ne audito paslaugas ir susitarimus dėl užmokesčio už paslaugas. Politikoje numatytas leidžiamų

paslaugų patvirtinimas, kuriame pateikiami praktiniai politikos taikymo nurodymai, teikiant ne audito paslaugas audito klientams; ir

- verslo santykius, įskaitant nurodymus dėl bendrų verslo santykių (tokių kaip bendros įmonės ir bendra marketingo veikla) ir dėl prekių ir paslaugų, įsigytų įprastomis verslo sąlygomis, pirkimo.

Be to, parengta ir Tinklo rizikos valdymo politika, nustatanti nepriklausomumo reikalavimus, taikomus pagrindinių audito partnerių rotacijai.

Šios politikos ir procesai parengti tam, kad užtikrintų „PwC“ veiklos atitiktį atitinkamiems profesiniams ir priežiūros nepriklausomumo standartams, kurie taikomi teikiant audito paslaugas. Politikos ir pagrindžiančios gairės peržiūrimos ir keičiamos įvykus pasikeitimams, tokiems kaip įstatymų ir norminių teisės aktų pakeitimai arba reaguojant į veikloje iškilusius klausimus.

UAB „PricewaterhouseCoopers“ papildė „PwC“ tinklo nepriklausomumo politikos nuostatas, kaip to reikalauja Lietuvos Respublikos finansinių ataskaitų audito įstatymas, įskaitant ES audito reglamento nepriklausomumo reikalavimus, jeigu šie reikalavimai yra griežtesni nei tinklo nepriklausomumo politikos nuotatos.

Su nepriklausomumu susiję įrankiai

Būdama „PwC“ tinklo nare, UAB „PricewaterhouseCoopers“ gali naudotis įvairiais įrankiais, kurie padeda „PwC“ firmoms narėms ir jų darbuotojams užtikrinti mūsų nepriklausomumo politikos ir procedūrų reikalavimų vykdymą. Šie įrankiai yra tokie:

- Centrinė bendrovių informacinė sistema (angl. Central Entity Service). Šioje sistemoje

pateikiama informacija apie bendroves, įskaitant viešojo intereso audito klientus, ir apie klientus, kuriems taikomi apribojimai bei jų išleistus susijusius vertybinius popierius. Ši sistema padeda nustatyti firmos narės klientų nepriklausomumo statusą prieš pradedant vykdyti naują ne audito paslaugų užduotį ar prieš užmezgant verslo santykius. Remiantis šios sistemos informacija sudaromas nepriklausomumo sąrašas ir ja grindžiama kito toliau nurodyto įrankio duomenų bazė;

- Nepriklausomumo patikrų registras (angl. Independence Checkpoint). Naudodamiesi šiuo įrankiu visi partneriai ir vadovų grandies darbuotojai privalo gauti leidimą prieš įsigydami į biržos sąrašus įtrauktus vertybinius popierius. Šioje sistemoje taip pat registruojami vėlesni vertybinių popierių pirkimo ir pardavimo sandoriai. „PwC“ firmai narei laimėjus konkursą teikti paslaugas naujam audito klientui, ši sistema automatiškai informuoja to kliento vertybinių popierių turinčius asmenis apie reikalavimą parduoti vertybinius popierius, jei tai yra būtina;
- Leidimų teikti paslaugas registras (angl. Authorisation for Services). Tai pasaulinė sistema, kuri palengvina keitimąsi informacija tarp ne audito paslaugų užduoties vykdymo vadovo ir audito užduoties vykdymo vadovo, dokumentuose įformina galimas grėsmes nepriklausomumui, kylančias dėl paslaugų teikimo ir siūlomas apsaugos priemonės. Šis įrankis taip pat naudojamas registruojant audito partnerio peržiūrą ir išvadas dėl sutikimo teikti paslaugas; ir
- Pasaulinė pranešimų apie pažeidimus duomenų bazė (angl. Global Breaches Reporting Database). Ši duomenų bazė sukurta registruoti visus išorės auditoriui taikomų nepriklausomumo reikalavimų (pvz., numatytų teisės aktuose ar profesiniuose standartuose) pažeidimus, jeigu pažeidimas turi tarptautinį poveikį (pvz., vienoje geografinėje teritorijoje įvykdytas pažeidimas turi poveikį audito santykiams kitoje teritorijoje).

UAB „PricewaterhouseCoopers“ taip pat veikia ir kitos šalyje taikomos sistemos, tokios kaip:

- Rotacijos sekimo sistema, kurios pagalba stebima, ar laikomasi UAB „PricewaterhouseCoopers“ nustatytų audito rotacijos taisyklių, taikomų firmai narei, pagrindiniams audito partneriams, dalyvaujantiems atliekant auditą; ir
- Verslo santykių nepriklausomumo sekimo sistema (angl. Business Relationships Independence Tracking System (BRITS)), kurioje registruojami visi patvirtinti bendros veiklos santykiai, kuriuose dalyvauja UAB „PricewaterhouseCoopers“. Šie verslo santykiai peržiūrimi kas šešis mėnesius, siekiant patvirtinti jų tolesnį tinkamumą.

Nepriklausomumo mokymai ir patvirtinimai

UAB „PricewaterhouseCoopers“ vykdo metinius ar nuolatinius mokymus nepriklausomumo klausimais, kuriuos turi atlikti visi partneriai ir darbuotojai. Šie mokymai dažniausiai skiriami aptarti svarbiausius pasikeitimus, susijusius su pareigų ar atliekamų funkcijų pasikeitimu, politikos ar išorės taisyklių ir, jei taikytina, paslaugų teikimo pasikeitimus. Partneriai ir darbuotojai atlieka metinius rizikos ir kokybės kompiuterinius mokymus apie UAB „PricewaterhouseCoopers“ nepriklausomumo politiką ir susijusias temas.

Be to, UAB „PricewaterhouseCoopers“ nepriklausomumo specialistai ir rizikos ir kokybės komandos rengia tiesioginius mokymus darbuotojams tuomet, kai tokie kursai yra reikalingi.

Visi partneriai ir darbuotojai privalo pateikti metinį atitikties patvirtinimą, kuriuo jie turi patvirtinti, kad laikosi visų firmos narės nepriklausomumo

politikos reikalavimų, įskaitant jų pačių asmeniniam nepriklausomumui keliamus reikalavimus. Be to, visi partneriai turi patvirtinti, kad visos ne audito paslaugos ir bendri verslo santykiai, už kuriuos jie atsakingi, atitinka politiką ir privalomos procedūros buvo atliktos prieš pradedant vykdyti šias užduotis ir prieš įsitraukiant į bendrus verslo santykius. Šie metiniai patvirtinimai pateikiami kartu su užduoties lygmens patvirtinimais dėl ne audito užtikrinimo paslaugų užduočių ir bet kokių darbų, atliekamų audito klientams.

Nepriklausomumo stebėseną ir drausminių priemonių politika

Užtikrindama nepriklausomumo reikalavimų laikymąsi UAB „PricewaterhouseCoopers“ yra atsakinga už jos kokybės kontrolės sistemos efektyvumo stebėseną. Be pirmiau paminėtų patvirtinimų stebėsenos procesas taip pat apima:

- nepriklausomumo kontrolės priemonių ir procesų atitikties patikrinimą;
- atsitiktinai pasirinktų partnerių ir pasirinktų direktorių asmeninio nepriklausomumo atitikties patikrinimą, kurio tikslas – stebėti nepriklausomumo reikalavimų vykdymą; ir
- metinį firmos narės įvertinimą, siekiant nustatyti, ar ji laikosi „PwC“ tinklo nepriklausomumo rizikos valdymo standartų.

UAB „PricewaterhouseCoopers“ stebėsenos ir patikrinimo rezultatai reguliariai pateikiami „PwC“ VRE vadovybei.

„PwC“ VRE regionas yra parengęs drausminių priemonių politiką ir mechanizmus, kurie padeda užtikrinti nepriklausomumo taisyklių laikymąsi. Šioje politikoje numatyta, kad apie visus nepriklausomumo reikalavimų pažeidimus turi būti pranešta ir jie turi būti išaiškinti.

Tai apima pokalbius su kliento audito komitetu apie pažeidimo pobūdį, pažeidimo poveikio firmos narės nepriklausomumui įvertinimą ir poreikį taikyti apsaugos priemonės, siekiant užtikrinti objektyvumą. Nors daugelis pažeidimų nėra dideli ir susiję su priežiūra, į visus pažeidimus reaguojama rimtai ir jie atitinkamai tiriami. Firma narė taip pat laikosi papildomų vietos reikalavimų, susijusių su informavimu apie pažeidimus. Tiriant bet kokius nustatytus nepriklausomumo reikalavimų pažeidimus taip pat siekiama nustatyti UAB „PricewaterhouseCoopers“ taikomų sistemų ir procesų tobulinimo ir papildomų nurodymų ir mokymų rengimo poreikį.

Pagrindinių audito partnerių ir darbuotojų rotacija

Pagrindinis audito partneris, jeigu yra audituojama viešojo intereso įmonė, negali atlikti tos pačios įmonės audito ilgiau kaip 5 metus. Pasibaigus šiam laikotarpiui asmuo kitus 3 metus negali būti audito užduoties komandos nariu arba kliento pagrindiniu audito partneriu. Per tą laikotarpį asmuo negali dalyvauti atliekant įmonės auditą, negali vykdyti užduoties kokybės kontrolės, konsultuotis su užduoties komanda ar klientu dėl techninių ir su veiklos sektoriumi susijusių klausimų, sandorių ar įvykių arba daryti kitokią tiesioginę įtaką užduoties rezultatams. Firma narė yra įdiegusi tinkamą aukščiausio rango darbuotojų, dalyvaujančių atliekant teisės aktų nustatytą auditą, laipsniškos rotacijos mechanizmą. Laipsniškos rotacijos mechanizmas taikomas etapais asmenims, o ne visai užduotį atliekančiai komandai.

4.4 Vadovybės pareiškimas dėl taikomos nepriklausomumo praktikos ir jos peržiūros

UAB „PricewaterhouseCoopers“ valdyba tvirtina, kad procedūros, skirtos užtikrinti nepriklausomumą, atitinka taikytinus teisės aktus.

Paskutinį kartą nepriklausomumo atitikties peržiūra atlikta 2017 m. lapkričio mėn.

4.5 Santykių su klientais priėmimo ir tęsimo procesas

Aspektai, į kuriuos atsižvelgiama priimant sprendimą dėl santykių su klientu priėmimo ir tęsimo

Mūsų principai, pagal kuriuos nustatome, ar priimti santykius su nauju klientu bei toliau tęsti santykius su esamu klientu, yra esminiai siekiant užtikrinti kokybę, kuri, mūsų nuomone, eina išvien su mūsų tikslu – sustiprinti pasitikėjimą visuomenėje. Esame parengę politiką ir procedūras santykių su klientais bei audito užduočių priėmimui, kuriose atsižvelgiama, ar esame kompetentingi atlikti tam tikrą užduotį ir ar turime reikalingų pajėgumų, įskaitant laiko ir kitus išteklius, ar galime laikytis atitinkamų etikos reikalavimų, įskaitant nepriklausomumą, ir ar esame tinkamai įvertinę kliento sąžiningumą. Mes iš naujo įvertiname šiuos aspektus, siekdami nustatyti, ar turėtume toliau tęsti kliento užduotį, taip pat turime parengę politiką ir procedūras, skirtas atsisakyti užduoties ar santykių su klientu, jei tik to prireikia.

Esame parengę politiką ir procedūras santykių su klientais bei audito užduočių priėmimui, kuriose atsižvelgiama, ar esame kompetentingi atlikti tam tikrą užduotį ir ar turime reikalingų pajėgumų, įskaitant laiko ir kitus išteklius, ar galime laikytis atitinkamų etikos reikalavimų, įskaitant nepriklausomumą, ir ar esame tinkamai įvertinę kliento sąžiningumą.

Santykių su klientu bei užduoties priėmimas ir tęsimas

UAB „PricewaterhouseCoopers“ yra įdiegusi priimtinių klientų identifikavimo procesą, paremtą „PwC“ tinklo patentuota sprendimų priėmimo sistema, naudojama santykių su klientais priėmimui ir tęsimui (vadinama „Acceptance&Continuance“ arba „A&C“). Ši sistema leidžia užduoties komandai, įmonės vadovybei ir rizikos valdymo specialistams nustatyti, ar įmanoma valdyti su esamu arba potencialiu klientu susijusias rizikas ir ar „PwC“ derėtų sietis su tam tikru klientu bei jo vadovybe. Konkrečiai ši sistema leidžia:

- **Užduoties komandoms:**
 - dokumentuoti profesinės veiklos standartuose numatytų klausimų, susijusių su santykių su klientu priėmimu ir tęsimu, svarstymus;
 - identifikuoti ir dokumentuoti problemas ar rizikos veiksniai bei jų sprendimą, pavyzdžiui, pasitelkiant konsultacijas, koreguojanti išteklių planą ar audito metodiką ar pasinaudojant kitomis apsaugos priemonėmis, leidžiančiomis sumažinti identifikuotas rizikas, arba atsisakant vykdyti užduotį; ir
 - atlikti rizikų, susijusių su kliento ir užduoties priėmimu ar tęsimu, vertinimą;

- **Firmoms narėms (įskaitant firmų narių vadovus ir rizikos vadovus):**

- atlikti rizikų, susijusių su klientų ir užduočių priėmimu ar tęsimu, vertinimą;
- turėti bendrą vaizdą rizikų, susijusių su klientų ar užduočių, esančių kliento portfelyje, priėmimu ar tęsimu; ir
- suprasti metodologiją, pagrindą ir minimalius svarstymus, kuriuos taikė visos kitos Tinklo firmos narės siekdamos įvertinti santykių su klientu priėmimą ir tęsimą.

Pirmiau minėtą sistemą papildė ekspertų grupė, skirta santykių su dideliais klientais ir didelės rizikos klientais priėmimui. Santykių priėmimo grupę sudaro trys patyrę nepriklausomi partneriai (vienas iš jų yra už rizikos valdymą atsakingas partneris), kurie vertina įvairius veiksniai, prieš patvirtindami arba nepatvirtindami naujo audito kliento priėmimo. Panašios ekspertų grupės sudaromos ir esamiems klientams vertinti, jeigu klientas priskiriamas didesnės rizikos kategorijai. Be to, tam tikrais atvejais santykių su klientu priėmimo klausimas perduodamas „PwC“ VRE regiono rizikos tarybai, kuriai vadovauja „PwC“ VRE vyriausiasis rizikos pareigūnas (angl. PwC CEE Chief Risk Officer).

4.6. Žmogiškieji ištekliai

Tvirtai tikime, kad mūsų darbuotojai yra pagrindinis mūsų turtas. Jų techniniai įgūdžiai ir kokybiškas darbas sudaro firmos sėkmės pagrindą. Kaip organizacija, kurios tikslas – stiprinti pasitikėjimą visuomenėje ir spręsti svarbias problemas, nuosekliai taikome vienodą naujų darbuotojų paieškos ir įdarbinimo, apmokymo ir profesinio rengimo, darbo rezultatų įvertinimo, atlyginimo ir karjeros metodiką, paremtą „PwC Professional“ sistema. „PwC Professional“ – tai pasaulinis lyderystės modelis, pagrindinį dėmesį skiriantis penkiems elementams: lyderystei (angl. whole leadership), techniniams gebėjimams (angl. technical capabilities), verslo tendencijų supratimui (angl. business acumen), pasaulinių tendencijų supratimui (angl. global acumen) ir santykiams (angl. relationships). Joje aiškiai numatyta, kuo mums reikėtų būti ir į ką mums toliau derėtų koncentruotis, norint patenkinti klientų lūkesčius ir nuosekliai užtikrinti nepriekaištingos kokybės darbą nuolat besikeičiančiame pasaulyje.

Naujų darbuotojų priėmimas

Mūsų tikslas – į firmą pritraukti ir išlaikyti geriausius bei gabiausius žmones, kurie entuziastingai siekia aukščiausios kokybės darbo rezultatų. Taikome aukščiausius standartus ir ką tik baigusius aukštojo mokslo įstaigas studentams, ir jau turintiems profesinės patirties naujai priimamiems darbuotojams, atrankos kriterijus suderinę su „PwC Professional“ sistema, leidžiančia neapsiriboti vien tik technine kompetencija ir atrinkti geriausius talentus, remiantis tam tikra elgsena ir asmeninėmis savybėmis.

Darbo rezultatų vertinimas

Darbo rezultatai vertinami kasmet visuose firmos darbuotojų lygmenyse. Kriterijai, kuriais remiantis vertinami specialistų laukiami gebėjimai, kompetencija ir įsipareigojimas laikytis etikos principų, apibrėžti penkiuose „PwC Professional“

elementuose bei „Annual Performance“ procese. „PwC Professional“ sistemoje apibūdinti konkretūs rodikliai ir elgesys, kurių tikimasi iš „PwC“ darbuotojų kiekviename vadovybės lygmenyje tokiose srityse, kaip verslo tendencijų supratimas (angl. business acumen), techniniai gebėjimai (angl. technical capabilities) ir kiti įgūdžiai.

Palaikome grįžtamojo ryšio kultūrą ir skatiname partnerius bei darbuotojus teikti savalaikį grįžtamąjį ryšį –

Mūsų tikslas – į firmą pritraukti ir išlaikyti geriausius bei gabiausius žmones, kurie entuziastingai siekia aukščiausios kokybės darbo rezultatų.

oficialiais kanalais („Snapshot“, „Workday“) ir neformaliai – tokio paties rango kolegoms, žemesnio rango kolegoms ir aukštesnio rango kolegoms. Atsiliepimai sudaro neatskiriamą kasmetinio darbo rezultatų įvertinimo ciklo dalį bei jų pagrindu nuolat tobulinami mūsų darbuotojų darbo rezultatai bei darbo kokybė.

Darbo rezultatus įvertiname atsižvelgdami į individualiai iškeltus tikslus tam tikriems metams, taip pat į demonstruojamą elgesį per visa ciklą. Remiantis šio įvertinimo rezultatais priimami sprendimai dėl paaugstinimo pareigose ir atlyginimo dydžio.

Nuolat demonstruojami aukšti darbo pasiekimai leidžia greičiau kopti karjeros laiptais ir gauti didesnę atlyginimą, tuo tarpu mažesni darbo pasiekimai reiškia lėtesnę karjerą, o nepatenkinami darbo rezultatai sprendžiami imantis korekcinį priemonių.

Darbuotojams nuosekliai taikome skalę/reitingavimo sistemą, kur kiekvieno reitingo pasiekimas lemia tam tikrą pokytį. Tai veikia tokiu principu:

- poveikio reitingas (skalėje nuo 1 iki 5, kur 5 yra žemiausias) lemia premijos išmokėjimą;
- potencialo reitingas (3 lygių skalė: aukščiausias, vidutinis ir žemas) lemia talento peržiūrą (tai taikytina darbuotojams, turintiems projektų vadovo ar aukštesnį rangą).

Darbo užmokestis

Yra iš anksto apibrėžti atlyginimo intervalai kiekvienam darbuotojų lygiui, kurie remiasi jų rolėmis ir atsakomybėmis. Tačiau yra

papildomų veiksmų, turinčių įtakos baziniam atlyginimui ir premijoms: ekonominė situacija vietos rinkoje, firmos ir komandos pajamos bei asmens rezultatų pripažinimas. Asmens bazinį atlyginimą taip pat lemia jo kompetencijos lygis ir skyrimas į aukštesnes vadovaujančias pareigas.

Užduoties komandų paskyrimas

Kiekvienas užduoties vadovas prireikus, pasikonsultavęs su kitais, turi užtikrinti, kad užduočiai vykdyti būtų paskirti reikiamus profesinius gebėjimus ir patirtį turintys partneriai ir darbuotojai. Be to, vykdant užduotį, jie prisiima galutinę atsakomybę už mažesnę patirtį turintiems darbuotojams deleguotų darbų vadovavimo, priežiūros ir peržiūros apimties nustatymą. Jei tai yra būtina, šalies audito vadovas kartu su atitinkamu rizikos valdymo partneriu paskiria asmenis, atsakingus už užduoties kokybės kontrolę.

Tęstinis švietimas

Mes ir kitos „PwC“ firmos narės yra įsipareigojusios teikti kokybiškas audito paslaugas visame pasaulyje.

Siekiant visame „PwC“ tinkle maksimaliai užtikrinti nuoseklumą, tinklui sukurta oficiali mokymo programa suteikia prieigą prie mokymo medžiagos, apimančios tokias temas, kaip „PwC“ audito metodika ir įrankiai, audito standartų pasikeitimai ir jų poveikis, audito rizikos sritys ir svarbiausios sritys, susijusios su galimybės gerinti kokybę.

Šis oficialus mokymasis vyksta mišriojo mokymo forma, t. y. nuotoliniu būdu, mokantis klasėje bei darbo metu. Toks mokymosi būdas padeda pasiekti mūsų pagrindinį mokymosi tikslą – audito kokybės užtikrinimą. Tokiu būdu mūsų specialistams suteikiama galimybė patobulinti profesinių sprendimų priėmimo gebėjimus, profesinį skepticizmą, techninius bei profesinius įgūdžius.

Mokymosi programa numato galimybę pasirinkti skirtingų mokymo dalių medžiagos išdėstymo laiką atsižvelgiant į konkrečios šalies poreikius. Programos turinys, taip pat ir kiti inovatyvūs mokymosi metodai, pelnė švietimo visuomenės pripažinimą. 2016 m. mokymosi paslaugų organizacija „Corporate Learning Network (CLN)2“ suteikė „PwC“ Mokymosi ir švietimo (angl. Learning and Education) programai tarptautinį apdovanojimą už aukščiausio lygio mokymosi įmonėse paslaugas (angl. 2016 International ‘Corporate University Best-in-Class (CUBIC) Award). 2017 m. ir 2018 m. „PwC“ Mokymosi ir švietimo programa laimėjo „Brandon Hall Group“ sidabro medalį už kompetentingas paslaugas ir buvo pripažinta geriausia strategija, skirta mokymuisi įmonėse.

Mūsų regioninis mokymosi ir tobulinimosi (angl. Learning & Development, L&D) programos vadovas nusprendžia, kokio reikia papildomo mokymo – oficialaus ir (arba) neformalaus – tam tikriems vietos poreikiams patenkinti, ar tai būtų mokymas pasitelkiant vaizdo įrangą, ar praktiniai užsiėmimai ir forumai, kurių metu darbuotojai galėtų pasidalinti savo patirtimi. Geografinės teritorijos (vietos) indėlis laikomas pasirengimo mokymosi programai veiklos dalimi.

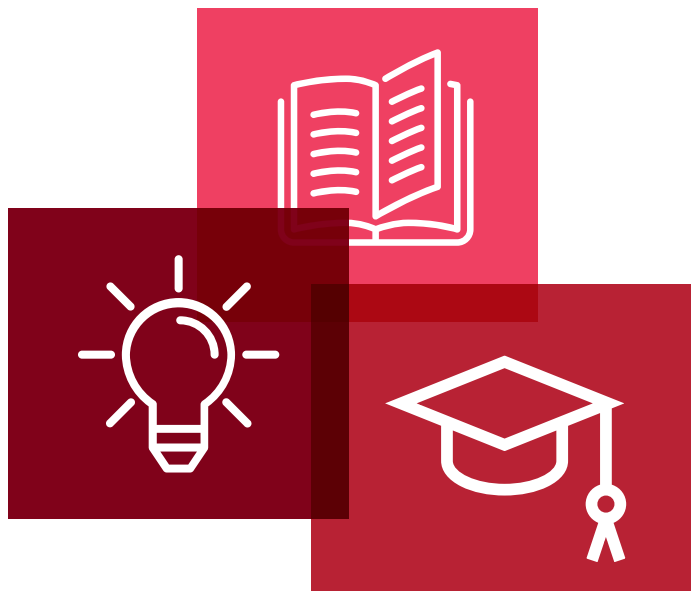
Kalbant apie vietos mokymosi ir tobulinimosi veiklą, susijusią su audito techniniais mokymais, ji yra pilnai integruota į regiono audito techninių mokymų procesus. Didžioji dalis šios veiklos yra inicijuojama, įgyvendinama ir kontroliuojama VRE regiono audito mokymosi ir tobulinimosi grupės (angl. AL&D group), padedant mūsų vietinei mokymosi ir tobulinimosi komandai, taip pat praktikoje, jei to prireikia (paskyrimams, instruktoriams, renginių organizavimui, dokumentų surinkimui ir t. t.). Mokymosi ir tobulinimosi grupė yra parengusi reikalingus procesus, kad būtų užtikrinta atitiktis Pasaulinio „PwC“ tinklo reikalavimams, įskaitant mokymo programos, paskyrimų nustatymą, programos užbaigimo stebėseną, renginių ir instruktorių vertinimą, instruktorių atranką ir parengimą. Todėl didžioji dalis mūsų mokymo poreikių yra patenkinami bendradarbiaujant su mokymosi ir tobulinimosi grupe (bei atspindi „PwC“ tinklo standartus ir gaires).

UAB „PricewaterhouseCoopers“ neturi parengusi specifinės vietinės mokymosi ir tobulinimosi politikos, susijusios su audito techniniais mokymais, ir regiono medžiaga atskiriems atvejams, jei tokių būna, pakeičiama tik labai nedidele apimtimi (tik pasikonsultavus su mūsų mokymosi ir tobulinimosi komanda, siekiant užtikrinti, kad ji vis dar tenkintų atitinkamo

mokymo kurso tikslus). Mokymo programos iš kitų „PwC“ tinklo grupių taip pat koordinuojamos per regiono mokymosi ir tobulinimosi komandą. Tokios programos pagrinde apima Tarptautinių finansinės atskaitomybės standartų (TFAS) mokymus per Pasaulinę ir VRE apskaitos konsultavimo paslaugų komandą (angl. Global and CEE Accounting Consulting Services team) ir JAV tarptautiniu mastu pripažintų audito standartų/ tarptautiniu mastu pripažintų apskaitos principų (angl. US GAAS/GAAP) mokymus per VRE JAV apskaitos ir atskaitomybės grupę (angl. CEE US Accounting & Reporting group).

Jei to reikalauja vietos taisyklės, organizuojame vietos mokymus, specialius praktinius užsiėmimus, susitikimus, skirtus pasidalinti ir aptarti specifinius klausimus (tokius kaip vietos įstatymų pasikeitimai ir t. t.).

Taip pat yra parengta regioninė programa, skirta netechniniams (verslo) įgūdžiams ir apima mišrius mokymosi būdus ir mokymąsi klasėje. Šiuos mokymus organizuoja vietos mokymosi ir tobulinimosi komanda ir jų metu naudoja regiono parengtas gaires ir medžiagą.

4.7. Tėstinis teisės aktų nustatyta auditą atliekančių auditorių švietimas

UAB „PricewaterhouseCoopers“ valdyba pareiškia, kad kaip nurodyta skyriuje apie audito kokybę pirmiau, mūsų teisės aktų nustatyta auditą atliekantys auditoriai pilnai dalyvauja firmos tęstinėje švietimo programoje.

Pagal Lietuvos Respublikos finansinių ataskaitų audito įstatymo nuostatas atestuotasis auditorius privalo nuolat kelti profesinę kvalifikaciją auditorių kvalifikacijos kėlimo kursuose (per kiekvienus vienus paskui kitus einančius trejus metus išklaudyti ne mažiau kaip 120 valandų kursų arba išeiti lygiavertį profesinės kvalifikacijos tobulinimo kursą).

4.8. Užduoties vykdymas

„PwC Audit“

Būdama „PwC“ tinklo nare, UAB „PricewaterhouseCoopers“ turi prieigą ir naudojasi „PwC Audit“ – bendra audito metodologija ir procesu. Ši metodologija remiasi Tarptautiniais audito standartais (TAS) kartu su „PwC“ politika ir gairėmis, kur būtina. „PwC Audit“ politika ir procedūros skirtos atlikti auditą vadovaujantis visais TAS reikalavimais, kurie aktualūs kiekvienai atskirai audito užduočiai. Mūsų bendra audito metodologija siūlo sistemą, leidžiančią „PwC“ firmoms narėms nuosekliai laikytis visais atžvilgiais taikytinų profesinės veiklos standartų, taisyklių bei teisės aktų reikalavimų.

„PwC“ audito vadove (angl. PwC Audit Guide) yra paaiškinta „PwC“ metodologija. Šis vadovas kartu su „PwC“ technologijomis grįžtais audito pagalbos įrankiais, šablonais ir turiniu padeda užduoties komandoms vykdyti audito ir susijusių paslaugų užduotis.

Aura

Būdama „PwC“ tinklo nare, UAB „PricewaterhouseCoopers“ turi prieigą ir naudojasi Aura programa, kuri padeda atlikti „PwC“ auditus ir yra pagalbinė priemonė audito praktikai. Ji suteikia užduoties komandoms programą,

kurioje integruotas platus spektras galimybių, įskaitant integruotus įrankius, padedančius užtikrinti audito kokybę, dokumentavimo nuoseklumą ir paprastumą. Aura programoje taip pat integruoti įvairūs kiti įrankiai bei taikomosios programos, sukuriantys vieną darbo erdvę su klientu susijusiems darbams. Mūsų audito darbai planuojami, vykdomi ir dokumentuojami pasitelkiant Aura programą, kuri padeda komandoms efektyviai taikyti mūsų metodologiją, sukurdamą skaidrią sąsają tarp identifikuotų rizikų ir atliktų darbų šioms rizikoms spręsti, taip pat pasiūlydama visapusiškas projekto valdymo galimybes.

Sukurtos technologijos

Toliau investuojame į audito technologijas, leidžiančias sustiprinti audito kokybę ir padidinti mūsų galimybes pateikti įžvalgas savo klientams. Mūsų technologijos kuriamos ir diegiamos pasauliniu ir regioniniu mastu, taip užtikrinant nuoseklumą VRE regione ir visame „PwC“ tinkle.

Tokie nauji įrankiai, sustiprinantys audito kokybę ir efektyvumą pasitelkiant automatizavimą, sąsajumą ir mobilumą, yra šie:

- **Aura Mobile** - tai mobili Aura versija, kurios funkcijos leidžia ją naudotis kelyje, bet kuriuo metu ir iš bet kurios vietos. Naudodamos patobulintą audito užduočių skydelį (angl. dashboard), užduoties komandos gali stebėti užduočių statusą, peržiūrėti paskirtas audito užduotis (angl. EGAs) ir valdyti pastebėjimus (angl. coaching notes), įskaitant ir galimybę parašyti pastebėjimų tekstą diktuojant jį balsu;
- **The Connect Suite** – tai bendradarbiavimu pagrįsti darbo srauto koordinavimo įrankiai, leidžiantys operatyviai, efektyviai ir saugiai keistis informacija su mūsų klientais ir skirtingose vietose esančiomis audito komandomis bet kuriuo audito etapo metu.
- **Connect** – tai įrankis, kuris leidžia stebėti informacijos užklausų tarp mūsų klientų ir užduoties komandos statusą realiuoju laiku. Connect pagalba užtikrinamas matomumas ir mūsų klientams, ir mums patiems, kas leidžia nedelsiant patikrinti pasiektą pažangą per visus projektus parodantį apibendrintą audito užduočių skydelį, užduoties klausimų skaitmeninimą, automatizuotus pagrindinius veiklos rodiklius;
- **Connect Audit Manager** Manager supaprastina, standartizuoja ir automatizuoja grupės ir komponentų komandų darbo koordinavimą, vykdamas skirtingose šalyse atliekamą

Analitinės ir vizualizavimo galimybės leidžia mums analizuoti pasikartojančius modelius ir tendencijas, identifikuoti neįprastus ir didelės rizikos sandorius, bei pateikti vertingas įžvalgas sau patiems ir mūsų klientams.

- auditą ir įstatymų numatytą auditą. Šis įrankis veikia kaip viena skaitmeninė platforma, parodanti visus išorės ir vidaus darbus. Jis skaitmenizuoja visą koordinavimo procesą, suteikia didesnę skaidrumą, užtikrina atitiktį reikalavimams ir sudėtingų skirtingose vietovėse atliekamų auditų kokybę;
- **Halo** – tai mūsų naujas duomenų audito įrankių paketas, leidžiantis mums identifikuoti ir įvertinti rizikas bei nustatyti sritis, kurioms derėtų skirti dėmesį audito metu. Analitinės ir vizualizavimo galimybės leidžia mums analizuoti pasikartojančius modelius ir tendencijas, identifikuoti neįprastus ir didelės rizikos sandorius, bei pateikti vertingas įžvalgas sau patiems ir mūsų klientams. Halo sudaro trys pagrindiniai komponentai: kliento duomenų įgijimas, duomenų bei taikomųjų programų transformacija automatizuotiems testams ir duomenų analizė, pavyzdžiui, Halo registrams leidžia užduoties komandoms surinkti visus registro įrašus ir, pasitelkiant integruotą funkciją, pritaikyti konkrečiai užduočiai sukurtus kriterijus, skirtus koncentruoti testavimą į didesnės rizikos įrašus;
- **Klik** – tai mūsų regioninė išmanioji internetinė programa, skirta analizuoti didelius finansinių duomenų kiekius, naudojanti įvairias audito tikslams skirtas valdymo sistemas. Klik pagrindinis tikslas – leisti „PwC“ užduočių komandoms atlikti registro įrašų testavimą. Šis įrankis suteikia ne tik svarbios informacijos apie visą registro įrašų populiaciją, tačiau ir leidžia išsamiai išanalizuoti duomenis inovatyviu ir paprastu būdu. Tai interaktyvi sparti programa, naudojanti modernias vizualizacijos priemones, pateikianti verslo ryšius, priklausomus subjektus, tendencijas ir nepriklausančius subjektus;
- **Count** – tai elektroninis portalas, kuris palengvina visą inventorizacijos procesą. Mūsų užduoties komandos gali sukurti ir valdyti inventorizacijos procedūras, gauti inventorizacijos rezultatus tiesiai į savo mobiliuosius įrenginius arba planšetinius kompiuterius ir įkelti galutinius rezultatus į Aura programą. Įvairiose šalyse dirbančios audito komandos gali pasinaudoti standartizuotomis instrukcijomis ir valdyti rezultatus viename portale;
- **„PwC“ patvirtinimo sistema** – tai internetinė programa, kurioje gali būti saugiai sukurti, išsiųsti, atsakyti ir nuo pradžios iki pabaigos valdomi trečiųjų šalių patvirtinimai. Šioje sistemoje naudojama laksti technologija, kuri gali būti taikoma iš esmės visiems patvirtinimų tipams. Ji parodo išsamų patvirtinimo veiklos statusą tikruoju laiku.

4.9. Stebėseną

Audito kokybės stebėseną

Mes pripažįstame, kad kokybė mūsų teikiamose audito paslaugose klientams yra itin svarbi, norint palaikyti investuotojų ir kitų suinteresuotųjų šalių pasitikėjimą mūsų darbo sąžiningumu. Tai yra pagrindinis mūsų audito paslaugų strategijos elementas.

Atsakomybė už tinkamą kokybės valdymą tenka UAB „PricewaterhouseCoopers“ („mūsų firmos“) vadovams. Tai apima efektyvius stebėsenos procesus, skirtus įvertinti, ar politika ir procedūros, sudarančios mūsų kokybės valdymo sistemą, yra tinkamai sukurtos ir veikia efektyviai, kad galima būtų pagrįstai užtikrinti, jog mūsų audito užduotys vykdomos laikantis įstatymų, reglamentų ir profesinei veiklai taikomų standartų.

Mūsų firmos stebėsenos programa remiasi „PwC“ tinklo pasaulinės audito kokybės peržiūros (angl. Global Assurance Quality Review (GAQR)) programa. Ši programa, kuri remiasi profesinės veiklos standartais, susijusiais su kokybės kontrole, įskaitant 1-ąją Tarptautinę kokybės kontrolės standartą, apima politikas, procedūras, įrankius ir gaires, kuriais naudojasi „PwC“ tinklo firmos. Pasaulinės audito kokybės peržiūros programą koordinuoja centrinė komanda, kurią sudaro pasaulinės audito kokybės peržiūros vadovas kartu su tarptautinės komandos vadovu (angl. ITL), t. y. vyr. partnerių, kuriuos „PwC“ firmos narės paskyrė į pasaulinės audito kokybės peržiūros centrinę komandą, grupę. Tarptautinės vadovų komandos priežiūra, nuolatinis įsitraukimas bei pagalba leidžia nuosekliai ir efektyviai vykdyti peržiūras visame „PwC“ tinkle.

Mūsų firmos stebėsenos procedūros apima nuolatinį mūsų kokybės valdymo sistemos struktūros ir efektyvumo vertinimą, taip pat užbaigtų užduočių peržiūrą (užduočių atitikties peržiūras – angl. Engagement Compliance Reviews (ECR)). Šių procedūrų rezultatai sudaro pagrindą nuolatiniam mūsų kokybės valdymo sistemos tobulinimui.

Užduočių atitikties peržiūros – tai į rizikas koncentruotos užbaigtų užduočių peržiūros, apimančios periodiškai mūsų firmos asmenis, įgaliotus pasirašyti audito išvadas ar kitų užtikrinimo paslaugų ataskaitas. Peržiūros metu įvertinama, ar užduotis buvo įvykdyta laikantis „PwC Audit“ gairių, taikytinų profesinės veiklos standartų ir kitų taikytinų su užduotimi susijusių procedūrų bei politikų. Kiekvienas pasirašantysis yra peržiūrimas mažiausiai kartą kas penkerius metus, nebent peržiūrą reikėtų atlikti dažniau, atsižvelgiant į atitinkamo pasirašančiojo asmens kliento užduočių pobūdį arba dėl vietos teisės aktų reikalavimų.

Peržiūroms vadovauja patyrę audito paslaugų partneriai, kuriems padeda nepriklausomos partnerių, direktorių ir vyresniųjų projektų vadovų bei kitų specialistų komandos. Peržiūros komandos dalyvauja mokymuose, padedančiuose jiems vykdyti savo pareigas, taip pat peržiūros procedūroms atlikti jie naudojami įvairiais pasaulinei audito kokybės peržiūrai patvirtintais patikrinimo sąrašais bei įrankiais.

Kokybės peržiūrų rezultatai pranešami mūsų firmos vadovams, atsakingiems už pastebėjimų analizę bei, jei reikia, korekcinį priemonių įgyvendinimą. Tais atvejais, kai užduotims identifikuojami neigiamą įtaką kokybei turintys aspektai, atsižvelgiant į šių aspektų pobūdį ir aplinkybes, atsakingam partneriui arba mūsų firmos audito paslaugų vadovaujančiam personalui gali būti skirta papildoma mentorystė, mokymas ar tolesnės sankcijos, vadovaujantis mūsų firmos pripažinimo ir atskaitingumo sistema.

Partneriai ir mūsų firmos darbuotojai yra supažindinami su peržiūros rezultatais ir priemonėmis, kurių buvo imtasi, kad jie padarytų reikiamas išvadas dėl jų užduočių vykdymo. Be to, Pasaulinės audito kokybės peržiūros vadovas informuoja mūsų firmos užduoties partnerius, atsakingus už grupės auditus, kuriems atlikti reikalingas tarpvalstybinis darbas, apie aktualius kokybės peržiūros pastebėjimus kitose „PwC“ firmose narėse, kas leidžia mūsų partneriams atkreipti dėmesį į šiuos pastebėjimus planuojant ir vykdant savo audito darbus.

Pagrindinių priežasčių analizė

Atliekame analizes, skirtas identifikuoti potencialius veiksnus, padedančius užtikrinti mūsų firmos audito kokybę, kad galėtume imtis veiksmų, leidžiančių nuolat tobulėti. Vienas iš mūsų pagrindinių tikslų atliekant tokias analizes yra nustatyti, kaip mūsų firma gali užtikrinti geriausią galimą aplinką savo užduoties komandoms atlikti kokybišką auditą. Mes analizuojame auditus su ir be trūkumų – identifikuotų mūsų pačių atliktų patikrinimų metu arba išorinių patikrinimų metu – siekiant padėti nustatyti galimus skirtumus ir mokymosi galimybes.

Atskiriems auditams nepriklausoma peržiūros vykdytojų komanda identifikuoja potencialius veiksnus, padedančius užtikrinti bendrą audito kokybę. Analizuojame veiksnus, be kitų sričių aktualius techninėms žinioms, priežiūrai ir peržiūrai, profesiniam skepticizmui, užduoties ištekliams ir mokymui. Identifikuojami potencialūs priežastiniai veiksniai įvertinus užduoties informaciją, atlikus pokalbius ir peržiūrėjus pasirinktus audito darbo dokumentus, siekiant išsiaiškinti veiksnus, kurie galėjo padėti užtikrinti audito kokybę.

Be to, duomenys, surinkti auditams su ar be trūkumų, palyginami ir sugretinami, siekiant nustatyti, ar tam tikri veiksniai koreliuoja su audito kokybe. Tokių duomenų pavyzdžiai apima per auditą dirbtų valandų skaičių, ar pagrindiniai užduoties komandos nariai yra toje pačioje geografinėje teritorijoje kaip ir klientas, kiek metų pagrindiniai užduoties komandos nariai dirba su užduotimi, kitų auditų, kuriuose dalyvauja užduoties partneriai, skaičius, ar užduočiai buvo taikyta peržiūra prieš pateikiant išvadą, taip pat audito darbų atlikimo laikas.

Mūsų tikslas – suprasti, kuo kokybiškai atliktas auditas skiriasi nuo su trūkumais atlikto audito, ir gautomis išvadomis pasinaudoti siekiant nuolat tobulinti visus savo atliekamus auditus. Mes įvertiname šių analizių rezultatus, siekdami identifikuoti patobulinimus, kuriuos vertėtų įgyvendinti praktikoje. Manome, kad šios analizės reikšmingai padeda toliau užtikrinti mūsų kokybišką kontrolės priemonių efektyvumą.

4.10. Vadovybės pareiškimas dėl vidaus kokybės kontrolės sistemos funkcionavimo efektyvumo

UAB „PricewaterhouseCoopers“ vadovaujančio partnerio nuomone, pirmiau aprašyta kokybės kontrolės aplinka atitinka visus taikytinus teisės aktus ir suteikia pakankamą pagrindą manyti, kad UAB „PricewaterhouseCoopers“ atliekami teisės aktų nustatyti auditai nuosekliai tenkina reikalaujamus kokybės standartus.

4.11. Paskutinį kartą atlikta kokybės užtikrinimo peržiūra

Kokybės užtikrinimo peržiūra pagal Reglamento Nr. 537/2014 26-ąjį straipsnį dar nebuvo atlikta.

5. Partnerių atlyginimas

Partneriams atlyginimas mokamas iš firmos pelno ir jie asmeniškai atsako už pensijos ir kitų išmokų, tokių kaip medicininės priežiūros, finansavimą. Partnerių vertinimo ir atlyginimo skyrimo procesas visiškai atitinka nepriklausomumo reikalavimus, įtvirtintus TBESV parengtame Buhalterių profesionalų etikos kodekse, kurie draudžia partnerį vertinti ar skirti jam atlyginimą už ne užtikrinimo paslaugų pardavimą

saviems audito klientams. Regioninė valdyba, įvertinusi kiekvieno partnerio indėlį į firmos veiklą per metus ir po to, kai pasibaigia firmų metiniai auditai, nustato partnerio atlyginimą. Valdybos nustatytą atlyginimo dydį peržiūri ir patvirtina Partnerių taryba. Kiekvieno partnerio atlyginimo dydį lemia trys tarpusavyje susiję nuo pelno priklausantys komponentai:

Atsakomybę atspindinti atlyginimo dalis, nustatoma įvertinus partnerio nuolatinį indėlį ir atsakomybės sritis; Darbo rezultatus atspindinti atlyginimo dalis, nustatoma įvertinus per tam tikrus metus partnerio ir komandų, su kuriomis jis dirbo, pasiektus rezultatus; ir Su nuosavybės vienetais susieta atlyginimo dalis, nustatoma įvertinus pelno dalį po to, kai apskaičiuojami pirmi du elementai.

Partneriams nuosavybės vienetai skiriami remiantis modeliu, kuriame visų pirma atsižvelgiama į partnerio dabartines funkcijas firmoje. Darbo rezultatus atspindinti atlyginimo dalis nustatoma įvertinus partnerio pasiekimus, lyginant juos su individualiai pritaikyta tikslų įgyvendinimo rezultatų suvestine, atsižvelgiant į partnerio funkcijas. Šie tikslai apima firmos audito kokybės standartų įgyvendinimą ir nepriekaištingą sąžiningumo ir nepriklausomumo reikalavimų vykdymą.

6. Finansinė informacija

už 2018 m. birželio 30 d. pasibaigusius finansinius metus

Pajamos (neaudituoja)	Eur
Viešojo intereso įmonių ir įmonių, priklausančių įmonių grupei, kurios patronuojančioji įmonė yra viešojo intereso įmonė, metinių ir konsoliduotų finansinių ataskaitų teisės aktų nustatytas auditas	1.455.458
Kitų įmonių metinių ir konsoliduotų finansinių ataskaitų teisės aktų nustatytas auditas	1.681.203
Iš viso užmokesčio už audito paslaugas	3.136.661
Leidžiamos ne audito paslaugos audituojamoms įmonėms	659.200
Ne audito paslaugos kitoms įmonėms	5.301.675
Kitos paslaugos	118.969
Iš viso pajamų	9.216.505

7. Patvirtinimas

Rimvydas Jogėla
Vadovaujantis partneris

Remdamasi turimomis žiniomis, UAB „PricewaterhouseCoopers“ patvirtina, kad pranešimo paskelbimo metu jame pateikta informacija yra teisinga ir atitinka Europos Sąjungos Reglamento Nr. 537/2014 dėl konkrečių viešojo intereso įmonių teisės aktų nustatyto audito reikalavimų ir papildomus Lietuvos Respublikos finansinių ataskaitų audito įstatymo reikalavimus.

UAB „PricewaterhouseCoopers“
vardu

Vilnius, Lietuvos Respublika
2018 m. spalio 31 d.

1. Audituočių viešojo intereso įmonių sąrašas

Akcinės bendrovės, kurių nuosavybės vertybiniai popieriai įtraukti į Nacionalinės vertybinių popierių biržos sąrašus

	Finansinių metų pabaiga	Atskiros	Konsoliduotosios
AB „Amber Grid“	2017 m. gruodžio 31 d.	Taip	
AB „AviaAM Leasing“	2017 m. gruodžio 31 d.	Taip	Taip
AB „Avia Solutions Group“	2017 m. gruodžio 31 d.	Taip	Taip
AB „AUGA group“	2017 m. gruodžio 31 d.	Taip	Taip
AB „Energijos skirstymo operatorius“	2017 m. gruodžio 31 d.	Taip	
AB „Energijos skirstymo operatorius“	2017 m. birželio 30 d.	Taip	
AB „Invalda INVL“	2017 m. gruodžio 31 d.	Taip	Taip
AB „INVL Baltic Farmland“	2017 m. gruodžio 31 d.	Taip	Taip
AB „INVL Baltic Real Estate“	2017 m. gruodžio 31 d.	Taip	Taip
AB „INVL Technology“	2017 m. gruodžio 31 d.	Taip	
AB „Lietuvos energijos gamyba“	2017 m. gruodžio 31 d.	Taip	
AB „Lietuvos energijos gamyba“	2017 m. birželio 30 d.	Taip	
AB „Litgrid“	2017 m. gruodžio 31 d.	Taip	Taip
AB „Rokiškio sūris“	2017 m. gruodžio 31 d.	Taip	Taip
AB „Vilkyškių pieninė“	2017 m. gruodžio 31 d.	Taip	Taip

Bankai

	Finansinių metų pabaiga	Atskiros	Konsoliduotosios
AB „SEB BANKAS“	2017 m. gruodžio 31 d.	Taip	Taip
AB „ŠIAULIŲ BANKAS“	2017 m. gruodžio 31 d.	Taip	Taip

Finansų maklerio įmonės

	Finansinių metų pabaiga	Atskiros	Konsoliduotosios
UAB FMĮ „INVL Finasta“	2017 m. gruodžio 31 d.	Taip	

Draudimo įmonės

	Finansinių metų pabaiga	Atskiros	Konsoliduotosios
UAB „SEB Gyvybės Draudimas“	2017 m. gruodžio 31 d.	Taip	
UAGDPB „Aviva Lietuva“	2017 m. gruodžio 31 d.	Taip	
UAB „Bonum Publicum“	2017 m. gruodžio 31 d.	Taip	

Investiciniai ir pensijų fondai

	Finansinių metų pabaiga	Atskiros	Konsoliduotosios
INVL STABILO II 58+	2017 m. gruodžio 31 d.	Taip	
INVL MEZZO II 53+	2017 m. gruodžio 31 d.	Taip	
INVL MEDIO II 47+	2017 m. gruodžio 31 d.	Taip	
INVL EXTREMO II 16+	2017 m. gruodžio 31 d.	Taip	
INVL III akcijų	2017 m. gruodžio 31 d.	Taip	
INVL STABILO III 58+	2017 m. gruodžio 31 d.	Taip	
INVL EXTREMO III 16+	2017 m. gruodžio 31 d.	Taip	
INVL MEDIO III 47+	2017 m. gruodžio 31 d.	Taip	
INVL Baltijos fondas	2017 m. gruodžio 31 d.	Taip	
INVL Besivystančios Europos obligacijų subfondas	2017 m. gruodžio 31 d.	Taip	
INVL Besivystančios Europos be Rusijos TOP20 subfondas	2017 m. gruodžio 31 d.	Taip	
INVL Besivystančių pasaulio rinkų obligacijų subfondas	2017 m. gruodžio 31 d.	Taip	
INVL Rusijos TOP20 subfondas	2017 m. gruodžio 31 d.	Taip	
NVL sudėtinis fondas	2017 m. gruodžio 31 d.	Taip	
Swedbank papildomos pensijos fondas	2017 m. gruodžio 31 d.	Taip	
Europensija pensijų fondas	2017 m. gruodžio 31 d.	Taip	
Europensija plus pensijų fondas	2017 m. gruodžio 31 d.	Taip	
Europensija extra pensijų fondas	2017 m. gruodžio 31 d.	Taip	
SEB PENSIJA 1	2017 m. gruodžio 31 d.	Taip	
SEB PENSIJA 1 PLIUS	2017 m. gruodžio 31 d.	Taip	
SEB PENSIJA 2	2017 m. gruodžio 31 d.	Taip	
SEB PENSIJA 2 PLIUS	2017 m. gruodžio 31 d.	Taip	
SEB PENSIJA 3	2017 m. gruodžio 31 d.	Taip	

Kolektyvinio investavimo subjektai ir pensijų fondų valdymo įmonės

	Finansinių metų pabaiga	Atskiros	Konsoliduotosios
UAB „SEB Investicijų Valdymas“	2017 m. gruodžio 31 d.	Taip	
UAB „INVL Asset Management“	2017 m. gruodžio 31 d.	Taip	

Valstybės valdomos įmonės

	Finansinių metų pabaiga	Atskiros	Konsoliduotosios
UAB „EPSO – G“	2017 m. gruodžio 31 d.	Taip	Taip
UAB „Lietuvos energija“	2017 m. gruodžio 31 d.	Taip	Taip
UAB „Lietuvos energija“	2017 m. birželio 30 d.	Taip	

2. „PwC“ tinklo firmos

Bendra „PwC“ tinklui priklausančių teisės aktų nustatytą auditą atliekančių auditorių ir audito firmų apyvarta, apskaičiuota tiek, kiek įmanoma tiksliausiai, gauta už suteiktas metinių ir konsoliduotų finansinių ataskaitų teisės aktų nustatyto audito paslaugas, apytiksliai sudaro 3 mlrd. Eurų. Ši suma atspindi kiekvieno subjekto paskutinių finansinių metų apyvartą, konvertuotą į eurus taikant tų finansinių metų pabaigos dieną galiojusį valiutos keitimo kursą.

Toliau pateiktoje lentelėje nurodomas kiekvieno teisės aktų nustatytą auditą atliekančio auditoriaus, kuris veikia kaip atskiras praktikuojantis auditorius, arba audito įmonės, kuri yra „PwC“ tinklo narė, veikianti ES arba EEE valstybėse narėse, vardas, pavardė arba pavadinimas bei šalys, kuriose kiekvienas teisės aktų nustatytą auditą atliekantis auditorius, kuris veikia kaip atskiras praktikuojantis auditorius, arba audito įmonė, kuri yra „PwC“ tinklo narė, turi teisę atlikti teisės aktų nustatytą auditą arba kuriose yra jų registruotoji būstinė, centrinė administracija arba pagrindinė verslo vieta.

Valstybė narė

Airija	PricewaterhouseCoopers
Austrija	PwC Wirtschaftsprüfung GmbH, Wien
Austrija	PwC Oberösterreich Wirtschaftsprüfung und Steuerberatung GmbH, Linz
Austrija	PwC Kärnten Wirtschaftsprüfung und Steuerberatung GmbH, Klagenfurt
Austrija	PricewaterhouseCoopers Vorarlberg Wirtschaftsprüfungs GmbH, Dornbirn
Austrija	PwC Steiermark Wirtschaftsprüfung und Steuerberatung GmbH, Graz
Austrija	PwC Salzburg Wirtschaftsprüfung und Steuerberatung GmbH, Salzburg
Austrija	PwC Österreich GmbH, Wien
Belgija	PwC Bedrijfsrevisoren bcvba/Reviseurs d'entreprises scrl
Belgija	PwC Audit Services SPRL
Bulgarija	PricewaterhouseCoopers Audit OOD
Čekijos Respublika	PricewaterhouseCoopers Audit s.r.o
Danija	PricewaterhouseCoopers Statsautoriseret Revisionspartnerselskab
Estija	AS PricewaterhouseCoopers
Graikija	PricewaterhouseCoopers Auditing Company SA
Islandija	PricewaterhouseCoopers ehf
Ispanija	PricewaterhouseCoopers Auditores, S.L.
Italija	PricewaterhouseCoopers Spa
JK	PricewaterhouseCoopers LLP
JK	James Chalmers
JK	Richard Sexton*
Kipras	PricewaterhouseCoopers Limited
Kroatija	PricewaterhouseCoopers d.o.o
Latvija	PricewaterhouseCoopers SIA

Lenkija	PricewaterhouseCoopers Polska sp. z. o.o.
Lenkija	PricewaterhouseCoopers sp. z. o.o.
Lichtenšteinas	PricewaterhouseCoopers GmbH, Vaduz
Lietuva	PricewaterhouseCoopers UAB
Liuksemburgas	PricewaterhouseCoopers, Société coopérative
Malta	PricewaterhouseCoopers
Nyderlandai	PricewaterhouseCoopers Accountants N.V.
Nyderlandai	Coöperatie PricewaterhouseCoopers Nederland U.A
Norvegija	PricewaterhouseCoopers AS
Portugalija	PricewaterhouseCoopers & Associados-Sociedade de Revisores Oficiais do Contas Lda
Prancūzija	PricewaterhouseCoopers Audit
Prancūzija	PricewaterhouseCoopers Entreprises
Prancūzija	PricewaterhouseCoopers France
Prancūzija	PricewaterhouseCoopers Services France
Prancūzija	PwC Entrepreneurs Audit
Prancūzija	PwC Entrepreneurs Audit France
Prancūzija	PwC Entrepreneurs CAC
Prancūzija	PwC Entrepreneurs CAC France
Prancūzija	PwC Entrepreneurs Commissariat aux Comptes
Prancūzija	PwC Entrepreneurs Commissariat aux Comptes France
Prancūzija	PwC Entrepreneurs France
Prancūzija	PwC Entrepreneurs Services
Prancūzija	p. Philippe Aerts
Prancūzija	p. Jean-François Bourrin
Prancūzija	p. Jean-Laurent Bracieux
Prancūzija	p. Didier Brun
Prancūzija	p. Didier Falconnet
Prancūzija	p. Hubert de Rocquigny
Prancūzija	p. Bernard Kervarec
Prancūzija	p. Didier Falconnet
Prancūzija	p. François Miane
Prancūzija	p. Yves Moutou
Prancūzija	p. Claude Palméro
Prancūzija	p. Pierre Pegaz-Fiornet
Prancūzija	p. Antoine Priollaud
Rumunija	PricewaterhouseCoopers Audit S.R.L.
Slovakijos Respublika	PricewaterhouseCoopers Slovensko s.r.o.
Slovėnija	PricewaterhouseCoopers d.o.o.
Suomija	PricewaterhouseCoopers Oy
Suomija	PwC Julkistarkastus Oy
Švedija	PricewaterhouseCoopers AB
Švedija	Öhrlings PricewaterhouseCoopers AB
Vengrija	PricewaterhouseCoopers Könyvvizsgáló Kft.
Vokietija	PricewaterhouseCoopers GmbH Wirtschaftsprüfungsgesellschaft
Vokietija	Wibera WPG AG

*Registracija nebegalioja nuo 2018 m. birželio 30 d.

